



Handläggare: Cecilia Göransson
Telefon: 508 33 707

Till
Utbildningsnämnden 2009-06-11

Karriärtjänster för lärare i Stockholms stad

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden besluta följande

1. Två olika karriärtjänster införs för lärare i Stockholms stad (utbildningsförvaltningen).
2. Utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att fatta de beslut som krävs för införandet av karriärtjänster på det sätt som anges i tjänsteutlåtandet.
3. Kostnader för karriärtjänster kan helt eller delvis finansieras med de särskilda utvecklingsmedel som nämnden disponerar.

Thomas Persson
Direktör

Göran Isberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om budget för år 2009 angett att utbildningsförvaltningen ska införa karriärtjänster för lärare. I utbildningsnämndens verksamhetsplan för år 2009 anges att lärare ska kunna göra karriär utan att bli skolledare.

Förvaltningens förslag innebär att två olika karriärtjänster för lärare i Stockholms stad införs: lektorat och utvecklingslärare. Arbetet med att kunna meritiera sig genom skicklighet i att undervisa fortsätter.



Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samverkan med övriga berörda avdelningar.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om budget för år 2009 pekat ut ett antal aktiviteter för att uppnå målen för respektive verksamhetsområde. En sådan aktivitet för skolan är att förvaltningen skapar karriärtjänster. Senast vid utgången av år 2010 ska detta erbjudas lärare i Stockholm.

Idag saknas tydliga karriärmöjligheter för lärare i Stockholms stad. Lärare kan ha olika former av uppdrag som är en del i skolans ledning eller stöd för denna, t.ex. arbetslagsledare. En annan form är särskilda uppdrag, som ansvar för skolans kvalitetsarbete, ämnesansvar, ansvar för IT-pedagogisk utveckling, för internationalisering etc. Vidare finns idag cirka 30 lärare i gymnasieskolan och i vuxenutbildningen som har lektorat. Utöver dessa uppdrag och befattningar ger den individuella lönesättningen möjlighet till en form av lönekarriär för lärare.

I utbildningsnämndens verksamhetsplan för år 2009 anges att lärare ska kunna göra karriär utan att bli skolledare. Verksamhetsplanen lyfter även fram behovet av fler lärare med forskarkompetens som en viktig del i arbetet med att utveckla undervisningens kvalitet med stöd av forskningsbaserad kunskap om undervisning och vetenskaplig metodik.

Syftet med karriärtjänster för lärare är att stärka skolverksamheternas kvalitet och därmed bidra till ökad måluppfyllelse. Att behålla och kunna rekrytera lärare med mycket god kompetens är av stor betydelse för stadens möjligheter att stärka kvaliteten i skolverksamheterna. Förbättrade karriärmöjligheter för lärare är en del i stadens strategi för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår **inrättande av två tydliga karriärtjänster: utvecklingslärare och lektorat, vilka kan finnas på en skola eller på central förvaltning**. Tjänsterna gäller för lärare i grundskolan (inklusive skolbarnsomsorgen), obligatoriska särskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. I såväl tjänster som utvecklingslärare som lektorat ingår både särskilda uppgifter och undervisning.

Kvalifikationer

Det är angeläget att skapa bättre och tydligare möjligheter att tillvarata kompetensen hos lärare med särskilda kvalifikationer för att på olika sätt och på olika nivåer förstärka skolans utvecklingsarbete. En starkare och tydligare forskningsanknytning är en viktig del i detta arbete. Det gäller såväl att undervisningen i högre grad utgår ifrån forskningsbaserad kunskap och beprövad



erfarenhet som att lärares forskarkompetens i större utsträckning tas tillvara i skolans analys- och utvecklingsarbete. Olika former av karriärtjänster för lärare är ett sätt att ta till vara sådana kompetenser.

Mot bakgrund av detta ska det finnas tydliga kvalifikationskrav för de karriärtjänster som inrättas. För lektorat krävs genomförd forskarutbildning. Över tid kommer utvecklingslärarna att ha en examen på avancerad nivå (magister- eller master) eller forskarnivå (filosofie licentiats- eller doktorsexamen). Kvalifikationskraven kommer därför också att stimulera lärare att genomgå utbildning på avancerad nivå. Utöver dessa formella meriter kommer att krävas andra meriter, t. ex. kunskap om förändringsprocesser, kommunikation, skolans styrning och organisation. Förvaltningen planerar att erbjuda eller genomföra sådana utbildningar för att underlätta meritering men även som kompetensutveckling för andra syften.

Syftet med **utvecklingslärare på en skola** är att rektor i det lokala skolutvecklingsarbetet kan tillvarata lärares särskilda kompetenser som bedöms vara av strategisk betydelse för skolans utveckling. Många av de särskilda uppdrag som lärare har idag kan sannolikt i framtiden ingå i en utvecklingslärarens arbetsuppgifter, t.ex. kvalitetsarbete, utvecklingsprojekt, VFU/mentorsansvar, områdes- eller ämnesansvar, internationaliseringsansvar.

Syftet med **utvecklingslärare på central förvaltning** är att förstärka centralt initierat utvecklingsarbete med lärare som har mycket god kompetens inom det aktuella området och/eller har erfarenhet av att arbeta konsultativt på en eller flera skolor inom ramen för en utvecklingsåtgärdsplan. Det kan gälla såväl lärare med mycket goda ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper som lärare med mycket god kompetens inom något övergripande område.

Tjänst som **lektor** kan finnas på central förvaltning eller på en skola. Berörd chef inrättar ett lektorat inom ramen för förvaltningens gemensamma kvalifikationskrav. För lektor är utöver lärarexamen en forskarexamen ett sådant kvalifikationskrav. Syftet med lektorat är att på olika sätt förstärka kopplingen mellan skolans verksamhet och relevant forskning och forskningsmetodik. Utbildningsförvaltningens avsikt är att genomföra rekrytering av lektorer så att dessa kan påbörja sitt arbete senast inför vårterminen 2010.

Karriär genom skicklighet att undervisa

En nödvändig del i att utveckla undervisningens kvalitet och därmed förbättra måloppfyllelsen är att varje lärares eget utvecklingsuppdrag tydliggörs och att lärare ges bra stöd och kvalificerade utmaningar för sitt eget utvecklingsarbete. En grund för lärarens utveckling är att kontinuerligt reflektera över sin undervisning och sitt lärarbete i syfte att identifiera möjligheter till förbättringar, såväl vad gäller den egna undervisningen, det egna arbetslagets arbete som hela skolans sätt att fungera.



Därför bör arbetet inom förvaltningen, med meritering och karriärmöjligheter genom skicklighet att undervisa och därigenom att bidra till elevernas lärande, fortsätta. Den frågan bereds f.n. inom regeringskansliet utifrån en statlig utredning varför det är för tidigt att lägga förslag till nämnden.

En förutsättning för alla system för meritering är att lärare kontinuerligt dokumenterar sitt arbete. Många lärare arbetar med olika former av dokumentation av sitt arbete som ett led i sitt eget utvecklingsarbete och för att synliggöra sitt arbete i dialogen med skolledningen. I praktiken utgår ofta denna dokumentation från någon form av portfolio. Förvaltningen kommer att stimulera, stödja och dra lärdomar av den systematiska dokumentation av sitt arbete som lärare gör. Erfarenheterna av detta ska spridas i förvaltningen i syfte att stärka lärares skriftliga dokumentation av sitt arbete. En del i detta är att tillsammans med rektorer som på ett systematiskt sätt arbetar med lärares dokumentation synliggöra de möjligheter som olika former av lärarportfolio kan föra med sig.

Genomförande

Beslut om att inrättande, innehåll, kvalifikationer, anställning m.m. fattas av berörd chef inom ramen för gällande riktlinjer och delegationsordning. Samtliga karriärtjänster är i normalfallet tidsbegränsade. Anledningen är att de flesta utvecklingsuppdrag pågår under begränsad tid samt att tidsbegränsade uppdrag bidrar till ökad rörlighet och verkar som drivkraft till fortsatt utveckling för den enskilde. Utbildningsdirektören beslutar om de riktlinjer och insatser som krävs för genomförandet av det som anges i tjänsteutlåtandet.

För de olika uppdrag och tjänster som för närvarande finns inom förvaltningen innebär detta förslag inga förändringar. Över tid får berörda chefer besluta om dessa ska ersättas med den nya karriärtjänsterna. Det finns ingen automatik i en sådan förändring.

Inledningsvis kommer skolor som väljer att inrätta tjänster som utvecklingslärare och lektor att erhålla ekonomiskt stöd som bidrar till att finansiera eventuellt ökade lönekostnader för karriärtjänsten. Centralt placerade karriärtjänster, utvecklingslärare och lektorat, finansieras med de medel som finns för centralt finansierade insatser.

Utbildningsförvaltningen kommer löpande att följa upp och utvärdera de insatser som görs vad gäller karriärtjänster för lärare. Utifrån dessa analyser kommer direktören löpande att fatta de beslut som krävs för att systemet med karriärtjänster på bästa sätt ska bidra till de övergripande målen och uppdragen för skolverksamheten